

BOKOMTALE

CHARLOTTE SVENDLER-NIELSEN &
STEPHANIE BURRIDGE (RED.) (2015):
**DANCE EDUCATION
AROUND THE WORLD**
*PERSPECTIVES ON DANCE,
YOUNG PEOPLE AND CHANGE.*

TEKST: Tone Pernille Østern

På daCi-konferansen i København sommeren 2015 ble antologien *Dance Education around the world* lansert. Boken tegner et bilde av et kraftfullt, endringsorientert og sosialt engasjert dansepedagogisk (forsknings)felt i svært ulike kulturer, kontekster og situasjoner.

*I walk backwards into the
future with my eyes fixed
on the past* (MĀORI WHAKATAUKI)

«I walk backwards into the future with my eyes fixed on the past» (Māori Whakatauki) er et maorisitat som forfatter Adrienne Sansom bruker som vignett til sin artikkel om myndiggjørende dans som del av småbarnspedagogikk på New Zealand. Sitatet avspeiler maoribefolkningens dype forhold til sine forfedre og de steder der deres historie har utspilt seg. I artikkelen forteller Sansom om læreplanen for barnehagen (eng. early childhood) på New Zealand, en flerkulturell læreplan der det legges sterk vekt på myndiggjørende og holistisk læring i møte mellom māori (den opprinnelige befolkningen) og pākehā (europeiske innvandrere, nå majoritetsbefolkningen). For meg som vesterlandsk leser er det tankevekkende å reflektere over at sentral pedagogisk forståelse hos māoriene kan gjenfinnes i det vi liker å kalle progressiv

pedagogikk (jfr. Dewey). Māoribegrepet «ako» for eksempel, re-posisjonerer læreren som en som lærer i forhold til eleven som står fram som en lærer med sin unike livskunnskap, eller med andre ord: Det er et pedagogisk begrep som verdsetter undersøkende læringsprosesser som initieres og ledes av barnet i møte med læreren.

Endring og sosialt engasjement

I anmeldelsen av boken som helhet kan Sansoms vignett også forstås litt annerledes og mer kritisk. Boken er sterkt endringsorientert (og det er forståelsen av dans og undervisning av denne som søkes endret) og sosialt engasjert. Overgripende spør boken, og tilbyr samtidig perspektiver på, hva dans kan bety for en verden i stadig og faretruende endring. Forfatterne stiller ikke spørsmålet om hva i dans, og boken er i liten grad beskrivende. Isteden holder antologiens forfattere stødig fokus på hvordan, med hvilke mål, på hvilke verdigrunnlag, hvor, når, hvorfor og hvorfor ikke i dans. Dette gjør boken til høyinteressant lesing. Som en rød tråd fra artikkel til artikkel kan jeg lese et ganske høylytt

- › forslag fra de ulike forfatterne om å ikke fikse blikket for hardt på det dans og dansepedagogikk har vært før (selv om det er bra å gå baklengs inn i fremtiden og ha kontakt med fortiden). I stedet kan danserkunstner/pedagog-blikket med fordel se seg rundt i verden, og aktivt lete etter meningsfulle måter å jobbe med dans på i en kompleks, mangfoldig og globalisert verden med voksende miljømessige, politiske og sosiale utfordringer. Dansepedagogikk – eller arbeid i dans med barn og unge – fremstår gjennom boken som et påtrengende viktig fag-, utviklings- og forskningsfelt for et bredt dansemiljø.

Antologiens oppbygging

Boken innledes med et forrykende forord av Sir Ken Robinson. Han løfter vakkert fram dansens verdi for barn og unge, samtidig som han påpeker og kritiserer hvordan dans ofte er skammelig undervurdert i skole og utdanning, og at dans ofte får en status langt ned på læreplanen i en marginalisert posisjon. Redaktørene Svendler-Nielsen fra Danmark og Burrige fra Singapore skriver i sin innledning om hvordan forfatterne i boken representerer dansekontekster i Europa, Amerika (Sør-, Central-, Nord-), Midt-Østen, Asia, Oceania og Afrika. Boken er så inndelt i fem, alle like interessante, temaer:

- a) læreplanutvikling i dans rundt omkring i verden
- b) myndiggjøring av kulturer (eng. communities) gjennom dans
- c) kroppslig læring og kreativitet i danseundervisning
- d) å undersøke og vurdere læring i dans som kunstnerisk praksis
- e) fremtidens dansepedagogikk

Hver tematisk del starter med to til tre forskningskapitler, og følges så av en knippe kortere «case narratives», eller praksisfortellinger. Jeg har slukt hvert kapittel med stor interesse, totalt 26 stk., men jeg kan bare nevne noen få her. Amerikanske Susan Koff skriver under tema a) om en pilotundersøkelse av læreplaner i dans rundt i verden. Basert i en krevende og kun begynnende kartlegging av feltet, vokser et lappeteppes av et bilde fram: I noen land er dans selvstendige fagområder, i noen regnes

dans som kunstoffag, i andre (som i Norge) ligger dans under kroppsøving, og det er et vidt spekter av hvorvidt tyngdepunktet ligger på en mer teknisk og elitistisk undervisning av dans, eller om en mer kreativ, utforskende og inkluderende tilnærming fremmes i læreplanene. Australiske Nicolas Rowe, på sin side, har tilbragt åtte år i okkuperte palestinske områder som dansepedagog. I kapittelet «Dancing beyond the post-trauma paradigm: community projects in the Occupied Palestinian Territories» under tematisk del b) skriver han gjennom en selvkritisk og post-kolonial tilnærming om hvordan slike prosjekter må rettes først og fremst mot lærere og dansere slik at de selv kan jobbe videre med dansen, på sine måter, etter at de (ofte vesterlandske) gjestepedagogene har dratt hjem. Han og hans medarbeideres prosjekt «Our Kids» utviklet seg dermed til «Our Kids' Teachers» i løpet av den tiden han var der.

Boken anbefales på det sterkeste; den tvinner sammen dansepedagogikk med dansekunst, setter spørsmålsteget ved og peker på nye mulige verdigrunnlag for dans; den dekonstruerer, rekonstruerer og strekker seg inn i fremtiden med håp for dans i samtid «around the world».

REFERANSER: Svendler-Nielsen, C. & Burrige, S. (red.) (2015). *Dance Education around the World. Perspectives on dance, young people and change.* London og New York: Routledge.

